

BORÅS STAD

Årsredovisning 2023

Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grunduppdraget	4
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	4
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	6
2.3 Verksamhetsmått	8
2.4 Jämställdhetsperspektivet	10
3 Uppdrag och indikatorer som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd	11
3.1 Kommunfullmäktige	11
4 Samarbetsuppdrag	12
5 Resurser	12
5.1 Nämndens verksamhet 1.....	12
6 Arbetsgivarpolitik	16
6.1 Indikatorer	17

1 Inledning

Bygg- och fastighetsbranschen befinner sig i en djup lågkonjunktur. Detta gäller särskilt bostadsbyggnad, medan infrastruktur och verksamhetsetableringar har ett relativt bättre läge. Nämndens verksamhet finansieras till stor del av externa intäkter, vilket betyder att en kraftigt försämrad konjunktur har fått en mycket negativ påverkan på nämndens ekonomi. Avsevärt färre bygglov resulterar i betydligt lägre intäkter från bland annat bygglovsavgifter, retroaktiva planavgifter samt mät- och kartavgifter. Samtidigt kvarstår i stort efterfrågan på detaljplanering.

Åtgärder för en budget i balans

Samhällsbyggnadsnämnden införde under senare delen av 2022 en aktiv vakansprövning med en mycket restriktiv hållning kring nyrekrytering. Detta i syfte att parera ett förmodat intäktstapp och skapa handlingsutrymme inför en konjunkturanpassning. Under 2023 har flera tjänster på olika avdelningar därför hållits vakanta, vilket bidragit med närmare 4 000 tkr till nämndens resultat. Samtidigt har vakanserna inneburit en stor påfrestning för verksamheten.

Nämnden beslutade i maj 2023 om åtgärdsplaner för utnyttjande av buffert samt för en budget i balans. Utöver en minskad omfattning på nämndens studieresa beslutade nämnden att tillskriva Kommunstyrelsen med förslag på att avsluta avtal med externa plankonsulter för att istället utföra arbetet med egen personal, samt att avbryta beställningar av utredningar inom ramen för framtagande av planprogram och detaljplaner på kommunal mark. Dessa två åtgärder bedömdes ge ungefär 5 900 tkr i ekonomisk effekt. Kommunstyrelsen konstaterade därefter i Tertial 1-uppföljningen att planarbetena är strategiskt viktiga för stadens förmåga att kunna utveckla staden och att Kommunstyrelsens bedömning därmed var att Samhällsbyggnadsnämnden skulle avvakta med att genomföra åtgärderna.

Bygglövsärendena har under 2023 minskat kraftigt i antal och storlek efter ett relativt starkt första kvartal. I kombination med svårigheterna att finansiera planarbetet på kommunal mark föranledde det ett omfattande budgetarbete inför 2024, som satt sin prägel och press under det gångna året.

För 2023 landade resultatet på -13 044 tkr. Mot bakgrund av att intäktstappet varit utom nämndens kontroll att hantera utöver vakanshållning och åtgärdsplaner föreslår nämnden att det negativa resultatet bör skrivas av i bokslutet.

Samorganisering inom samhällsbyggnadsprocessen

Kommunfullmäktige fattade i december 2022 beslut om en samorganisering av de mest centrala delarna av tjänstepersonsorganisationen i samhällsbyggnadsprocessen, med fokus på planeringskedjet i processen. Den nya organiseringen trädde i kraft den 1 januari 2023, i syfte att förbättra förutsättningarna på sikt avseende ökad helhetssyn, effektivitet och gemensam uppdragskänsla i samhällsbyggnadsprocessen.

Under Nya Samhällsbyggnadsförvaltningens första år har stort fokus lagts på att lära känna varandra som nya kollegor. Fokus har också varit på att gemensamt etablera delvis nya arbetssätt för att dra största möjliga nytta av att avdelningarna nu är ännu närmare varandra och förenade i en än mer gemensam uppdragskänsla och organisationskultur. Det har varit en utmaning att frigöra tid och kraft för det arbetet, parallellt med den löpande verksamheten, men förändringsresan har bra fart framåt. Nämnden betraktar 2023 som ett införandear, medan 2024 blir året då förvaltningen alltmer övergår till ett nytt normalläge.

Hållbarhet och kundfokus

Nämnden har en viktig roll att fylla i arbetet med Socialt hållbart Borås, särskilt inom målområdet Boende och närmiljö. Utgångspunkten har varit den genomlysning av befintliga styrande dokument för stadens fysiska planering utifrån perspektivet social hållbarhet som gjordes under 2022. Nämnden har under 2023 förstärkt dialoginsatserna inom strukturskissarbetet samt provat tillämpning av indikatorer för stadsbyggnadskvalitéer i detsamma.

I enlighet med nämndens handlingsplan utifrån stadens energi- och klimatstrategi prövar nämnden nu att hållbarhetsbedöma detaljplaner, i syfte att belysa klimataspekten i stadsplaneringen.

Såväl nämndens verksamhetsutveckling som organisationskulturen bygger på ett mycket starkt kundfokus och samhällsengagemang. Samtliga verksamhetsområden som nämnden ansvarar för genomför regelbundna kunddialoger och uppföljningar för att löpande vidareutveckla bemötande och arbetssätt. Under 2023 har nämnden fått flera positiva kvitton på att detta arbete märks av och ger resultat. Bland andra utmärkelser kan nämnas Årets klättrare som delas ut av bland andra Byggföretagen, utifrån största positiva förbättring av kundnöjdheten bland byggföretag. Likaså kom Borås på första plats i Fastighetsägarnas undersökning av fastighetsföretagarklimatet i Västsverige 2023. Staden fick även tredjepriset i Årets arkitekturkommun, som delas ut av Sveriges Arkitekter. Inte minst vann Borås även det prestigefulla Planpriset 2022 för stadsbyggnadsprogrammet Staden vid parken, ett arbete som juryn bedömde saknar motstycke i Sverige och utgör en nationell inspirationskälla avseende stadsplanering.

2 Grunduppdraget

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Plan- och bygglovsavdelningen

Avdelningens uppdrag är att ta fram planprogram, detaljplaner och områdesbestämmelser enligt den politiska prioritering som beslutas i gällande produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen. Avdelningen ansvarar även för handläggning av bygglov, förhandsbesked, anmälningsskyldiga åtgärder, strandskyddsdispenser samt tillsyn. Avdelningen förväntas också aktivt delta i det strategiska- och översiktliga planeringsarbetet, såsom strukturskisser, översiktligt planering, tematiska utredningar/fördjupningar med mera. Avdelningens budget utgörs till huvudsak av externa intäkter.

Under 2023 har antalet inkomna bygglov och förhandsbesked minskat med cirka 30% jämfört med föregående år, vilket inneburit betydligt lägre intäkter. Minskningen av ärendeflödet har gjort att resurser kunnat frigöras inom avdelningen till att arbeta med ingripande och tillsyn parallellt med detaljplanarbete. Det minskade ärendeflödet har även lett till att avdelningen kunnat erbjuda handläggningshjälp till andra kommuner i Boråsregionen. Utöver det löpande arbetet har arbetssätt och rutiner utvecklats för att omhänderta nämndens nya ansvar för strandskyddsärenden.

Trots lågkonjunktur har efterfrågan, behovet och förväntan på avdelningen att ta fram nya detaljplaner, både på kommunal mark och privat mark, fortsatt varit hög. Under 2023 har mycket fokus och stor del av förvaltningens resurser lagts på arbetet med att ta fram detaljplaner för ny verksamhetsmark och planarbete kopplade till ny järnväg. De detaljplaner som antagits under året innehåller bland annat idrottsområde, mottagningsstation, skola, förskola och LSS. I större planer för bostäder, såsom Viskaholm, Pulsen och Tokarpsberg, har mycket arbete lagts ned för att hitta finansieringslösningar för utbyggnad av allmän platsmark, samt lösa ansvarsfrågor mellan Borås Stad och exploatörer. Sammanlagt omfattar dessa detaljplaner 800-900 lägenheter. Antalet bostäder i antagna planer under 2023 summerar dock endast till tio stycken.

Cirka två tredjedelar av de planuppdrag avdelningen arbetade med 2023 har varit i kommunal regi. Privat initierade detaljplaner finansieras via löpande fakturering, medan kostnaderna för planer i kommunal regi först betalas i samband med efterföljande bygglov. Avdelningens medverkan i det översiktliga planeringsarbetet är inte intäktsfinansierat. Då andelen kommunalt initierade detaljplaner varit hög och inkomna bygglov minskat har intäkterna inte kompenserat för kostnaderna för planverksamheten.

Plan- och bygglovsavdelningen har även bistått Kulturnämnden i utarbetandet av "Riktlinjer för kulturmiljövården". Bland annat har avdelningen ansvarat för den byggnadsinventering som ligger till grund för riktlinjerna.

Geodataavdelningen

Avdelningens grunduppdrag omfattar insamling, bearbetning och redovisning av geografisk information. Avdelningen ansvarar för ajourhållning och kvalitetssäkring av kartdatabasen, som ligger till grund för

samtliga kartprodukter inom plan- och bygglovsprocessen. Kartdatabasen innehåller även projekteringsunderlag och ledningsdokumentation. Därtill samordnar avdelningen hela stadens arbete med geografiska informationssystem och underhåller det gemensamma kartsystemet Kartportalen för både tjänstepersoner och boråsare.

Verksamheten är starkt kopplad till byggbranschens utveckling och vad som byggs. Mot bakgrund av konjunkturutvecklingen under året har avdelningen kunnat frigöra resurser åt att komplettera och uppdatera innehållet i kartdatabasen. Detta är en väsentlig del av avdelningens grunduppdrag eftersom ett aktuellt kartmaterial är grunden för en snabb och effektiv planerings- och samhällsbyggnadsprocess. Ajourhållningen sker både genom traditionell mätning i fält och genom fjärrmätning via högupplösta flygbilder, drönarbilder och laserdata. Fjärrmätning är ett kostnadseffektivt och säkert komplement till den traditionella mätningen. Fjärrmätning möjliggör mätning av otillgängliga eller ytmässigt stora områden samtidigt som personalen kan undvika att vistas i osäkra arbetsmiljöer, som exempelvis hårt trafikerade vägar. För att möjliggöra den här sortens ajourhållning av kommunens kartmaterial har avdelningen under 2023 införskaffat både nya flygbilder för den östra delen av kommunen, och laserdata omfattande ungefär halva kommunens yta.

Under 2023 har implementeringen av Kartportalen fortsatt. Systemet är nu i full drift hos samtliga förvaltningar och bolag i staden, och inte minst tillgängligt för boråsarna. Kartportalen innehåller många funktioner för att samla in, bearbeta, visualisera och presentera såväl geografisk information som traditionell statistik. Tjänstepersoner kan även utföra enklare analyser av data på egen hand, och systemet kan vid behov byggas ut med skräddarsydda funktioner för enskilda enheter. Allt fler projekt i staden använder Kartportalen. För att stödja den här utvecklingen har Geodataavdelningen under året etablerat ett stadensgemensamt forum och ett nyhetsbrev som möjliggör informations- och kunskapsutbyte samt kompetensutveckling kring systemet.

Varje år undersöker avdelningen kundnöjdheten hos de förvaltningar och bolag i staden som är återkommande användare av avdelningens produkter och tjänster. Precis som i fjol är samtliga kunder antingen nöjda eller mycket nöjda med såväl produktutbud som med ärendehantering och handläggningstider.

Miljö- och klimatavdelningen

Avdelningen har deltagit i stadens arbete med fysisk planering och bidragit med såväl ekologisk kompetens som kompetens inom miljö- och hälsoskyddsperspektivet i allt från översiktlig och strategisk planering till enskilda ärenden.

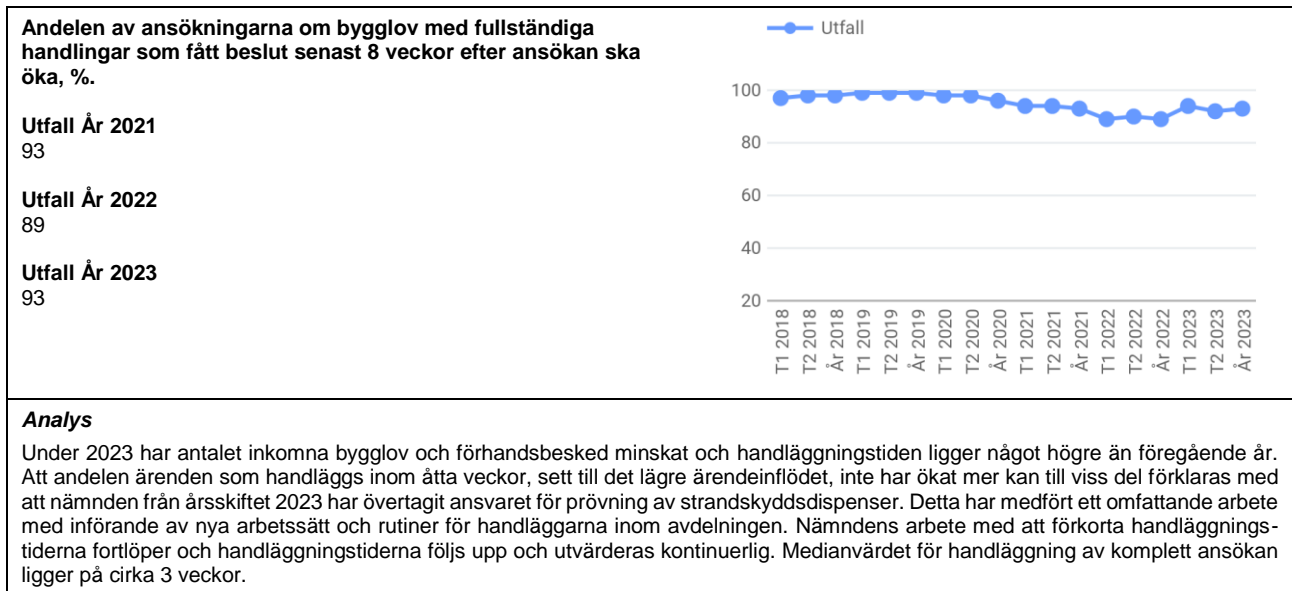
Under året har två utredningar inom klimatanpassning påbörjats. Dessa bygger på underlag som redan tagits fram och som behöver förfinas, utvecklas och riktas in mot faktiska åtgärder. Under 2022 togs en översiktlig skyfallsutredning fram som visade att det föreligger en betydande risk vid skyfall för både enskilda fastigheter och för viktig infrastruktur. Utifrån detta påbörjades under 2023 en fördjupningsutredning angående skyfall, där man på översiktlig nivå skyfallsplanerar Viskans parks sträckning från söder till norr. I studien har det ingått att titta på de ekonomiska risker som skyfall respektive höga flöden kan utgöra för staden under ett 100-års perspektiv, där de ekonomiska riskerna från skyfall ligger i miljardklassen. En fördjupad skyfallsutredning i utvalt område har påbörjats. Den ska ligga till grund för ett utvecklingsarbete kring hur staden ska arbeta med skyfall kommande år. Under året har även en åtgärdsvalsstudie för höga flöden påbörjats. Syfte är att hitta möjliga åtgärder för att minska flöden, alternativt minska konsekvenserna av höga flöden. Detta för att skapa exploateringsbar mark där det idag inte är möjligt att exploatera längs Viskan på grund av betydande översvämningsrisk.

Under året har den nybildade Miljö- och klimatavdelningen arbetat intensivt för att hitta nya effektiva arbetssätt och samverkansformer mellan avdelningar på förvaltningen och med Miljöförvaltningen. Detta för att få en effektiv samhällsbyggnadsprocess, där flera ansvarsområden har flyttat från Miljö- och Konsumentnämnden till Samhällsbyggnadsnämnden i och med omorganisationen.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

Indikatorer							
<p>Ett planarbete som ger ökad livskvalitet för dagens och morgondagens boråsare.</p> <p>Stadsplaneringsindex, ska öka</p> <p>Utfall År 2021 88</p> <p>Utfall År 2023 86</p>	<table border="1"> <caption>Stadsplaneringsindex</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>År 2021</td> <td>88</td> </tr> <tr> <td>År 2023</td> <td>86</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	År 2021	88	År 2023	86
År	Utfall						
År 2021	88						
År 2023	86						
<p>Analys</p> <p>Stadsplaneringsindexet handlar om upplevelsen av staden idag och mäts med hjälp av tilläggsfrågor i SCBs medborgarundersökning, som genomförs vartannat år. Med tanke på att osäkerhetsintervallen för frågorna som ingår i indexet varierar mellan cirka 3 och 5 procentenheter konstateras att utfallet i stora drag är i nivå med förra mättillfället.</p> <p>Störst statistiskt säkerställda förändring står upplevelsen av ett levande och välkomnande centrum för. Andelen som inte instämmer alls i det påståendet har fördubblats från 18 till 34 procent. Sannolikt förklaras detta till stor del av centrumhandelns svårigheter efter pandemin, ökad e-handel och lågkonjunktur.</p> <p>Övriga frågor i indexet berör bland annat variation av olika typer av bostäder och blandning mellan gammalt och nytt. Även upplevd trygghet, att offentliga platser är anpassade för alla, att Borås är en vacker kommun och att Borås är modern och nyskapande ingår i indexet.</p> <p>Nämndens egen påverkan på indexet utifrån detaljplaneproduktionen har stor eftersläpning, då det kan dröja åtskilliga år tills en antagen detaljplan har resulterat i färdigbyggda bostäder och kvarter. Exempelvis har två uppmärksammade detaljplaner, som antagits sedan förra mätningen och kan antas ha stor påverkan på en del av indexet, Morfeus och Pallas, ännu inte börjat bebyggas. Likaså är inte de första etapperna av Viskans park slutförda ännu. Bedömningen är dock att detta är exempel på planer som kommer att påverka stadsplaneringsindexet positivt framöver.</p>							
<p>Ett planarbete som ger ökad livskvalitet för dagens och morgondagens boråsare.</p> <p>Stadsutvecklingsindex, ska öka</p> <p>Utfall År 2021 67</p> <p>Utfall År 2023 71</p>	<table border="1"> <caption>Stadsutvecklingsindex</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>År 2021</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>År 2023</td> <td>71</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	År 2021	67	År 2023	71
År	Utfall						
År 2021	67						
År 2023	71						
<p>Analys</p> <p>Stadsutvecklingsindexet handlar om hur boråsarna upplever att staden utvecklas och om de känner att de har möjlighet att påverka denna utveckling. Indexet mäts med hjälp av tilläggsfrågor i SCBs medborgarundersökning, som genomförs vartannat år. Med tanke på att osäkerhetsintervallen för frågorna som ingår i indexet varierar mellan cirka 3 och 5 procentenheter konstateras att utfallet i stora drag är i nivå med förra mättillfället.</p> <p>Störst förändring, som är statistiskt säkerställd, står upplevelsen av att kunna påverka stadsutvecklingen för. Andelen som inte instämmer alls i påståendet har krympt från 69 till 56 procent, samtidigt som andelen som instämmer helt har ökat från 0 till 11 procent.</p> <p>Övriga frågor i indexet berör bland annat om Borås utformning har utvecklats positivt de senaste 10 åren, om nya bostadsområden har bidragit positivt och om det som rivs ersätts med något som är bättre.</p> <p>Nämnden har under 2022 och 2023 arbetat mycket aktivt med att stärka kommunikationen i och kring samhällsbyggandet i Borås. Bland annat har en gemensam grafisk guide tagits fram, som numera syns i staden med mer informativa, visuella och inbjudande skyltar och vepor kring pågående byggprojekt. Därutöver har en helt ny stadsutvecklingswebb tagits fram på boras.se/borasbygger med lättillgänglig information om vad som pågår och hur man kan påverka. Den positiva responsen i enkäten kring upplevelsen av att kunna påverka är därför mycket glädjande att se.</p>							

Indikatorer									
<p>Ökad dialog, samsyn och samverkan i stadens samhällsbyggnadsprocess</p> <p>Internt samverkansindex, ska öka</p> <p>Utfall År 2021 68</p> <p>Utfall År 2022 76</p> <p>Utfall År 2023 64</p>	<table border="1"> <caption>Internt samverkansindex</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>68</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>76</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>64</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2021	68	2022	76	2023	64
År	Utfall								
2021	68								
2022	76								
2023	64								
<p>Analys</p> <p>Utvärderingarna visar att det finns stort förtroende och tillit till strukturskisserna som arbetssätt, att man är nöjd med kommunikationen kring det, att det finns ett tydligt ledarskap för det samt att arbetet är transparent. Lägst omdöme (3/5) får tydligheten kring mandat och ansvar. Bilden är därmed densamma som ifjol.</p> <p>Avseende samverkan i samhällsbyggnadsprocessen som helhet så upplevs det inte tillräckligt tydligt när och hur samverkan ska ske (2,8/5). Däremot upplevs den samverkan som sker underlätta för den egna verksamheten och respektive verksamhet upplever sig ta ansvar för att samverkan ska bli bra.</p> <p>Nämndens analys är att den efterfrågade ökade tydligheten kring mandat och ansvar i den samverkan som sker i samhällsbyggnadsprocessen inte primärt kan eller bör adresseras genom strukturskissarbetet i sig. Istället visar siffrorna på behovet av att tydliggöra mandat och ansvar för de strategiska knäckfrågor som strukturskissarbetet hjälper staden att identifiera och belysa. Likaså behöver ansvarsfördelningen i staden kring bland annat allmän plats och dagvatten tydliggöras. Det arbetet pågår. Under 2023 har även en förstudie genomförts med stort fokus på att stärka ekonomi- och genomförandeperspektivet, och därmed även mandat och ansvar, i den fysiska planeringen. Inför 2024 har ett stadensgemensamt projekt startats upp för att ta arbetet vidare. Att frågorna nu tydligt har adresserats under 2023 kan delvis förklara ett lägre omdöme om nuläget.</p>									
<p>Ökad dialog, samsyn och samverkan i stadens samhällsbyggnadsprocess</p> <p>Externt samverkansindex, ska öka</p> <p>Utfall År 2021 70</p> <p>Utfall År 2022 -</p> <p>Utfall År 2023 80</p>	<table border="1"> <caption>Externt samverkansindex</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>80</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2021	70	2022	-	2023	80
År	Utfall								
2021	70								
2022	-								
2023	80								
<p>Analys</p> <p>Indexet mäts i samband med ett av Samrådsarenans möten, Samrådsarenan är ett gemensamt forum för beslutsfattare, förtroendevalda och ledare inom Borås näringsliv, akademi och kommun.</p> <p>Samrådsarenan är en av flera externa samverkansarenor som förvaltningen aktivt involverar i arbetet med till exempel Viskans park och strukturskisserna, vilket blivit mycket uppskattat från våra samarbetspartners. Ett annat exempel är Byggdialog Borås, som förvaltningen arrangerar ihop med Fastighetsägarna och Byggföretagen. Likaså medverkar förvaltningen i många andra samverkanssammanhang, till exempel kan Fastighetsmarknadsdagen, Urbant Forum och Byggglunch nämnas från 2023. Därutöver involverar nämnden fastighetsägare och exploatörer i hög grad inom ramen för sitt arbete med strukturskisser, planprogram och detaljplaner.</p> <p>Kombinerat med inställning och attityd att vara empatiska byråkrater med lösningsfokus ger detta ett glädjande utfall.</p>									

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Samhällsbyggnadsförvaltningen

2.3.1.1 Ekonomifunktionen

Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Rätt servicenivå, andel (%) nöjda kunder	92	90	90	

SMS-undersökning har inte utförts under 2023 och kommer inte genomföras framöver heller då svarsfrekvensen varit så låg att tillförlitlig statistik inte erhållits.

2.3.1.2 Plan och bygglovsavdelningen

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Bygglov och förhandsbesked, antal	1 147	965	950	625
Antagna detaljplaner, antal	14	10	14	8
Strandskyddsärenden, antal	54	69	50	34

Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Tillgänglighet, andel (%) bygglovssökandes nöjdhet med avdelningens tillgänglighet	69	70	80	70
Effektiv hantering av ingripandeärenden, andel (%) ingripandeärenden där beslut tas inom 8 veckor.	38	21	50	38
NKI	73	70	75	

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Handläggningstid för detaljplaner, andel (%) detaljplaner handlagda inom 24 månader	54	50	80	57
Utvärdering av planprocessen, andel (%) antagna detaljplaner som utvärderats inom 8 veckor	100	100	100	100

NKI-undersökningen för 2023 kommer redovisas under första tertialet 2024.

2.3.1.3 Geodata

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Mätningssuppdrag, antal	1 170	1 015	1 000	954

Verksamhetsmättet återspeglar inte typen av uppdrag. Samtliga inkomstbringande mätningssuppdrag (mätning till bygglovs-karta, nybyggnadskarta, plankarta och utstakningar) har minskat jämfört med 2022, i linje med den generella nedgången av antal bygglovsärenden under perioden. Däremot har antalet icke-inkomstbringande mätningssuppdrag kunnat öka eftersom mätgruppen haft mer tid för den typen av uppdrag, som till exempel omfattar den viktiga ajourhållningen av kommunens kartdatabas.

Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Kundnöjdhet, andel (%) nöjda eller mycket nöjda kunder	100	100	80	100
Leveranstider, andel (%) utsättningar och nybyggnadskartor som levereras inom utsatt tid	95	95	100	100

2.3.2 Bostäder

2.3.2.1 Bostäder

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan i Borås Stad, antal	425	450	850	10
Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan inom utbyggnadsstrategins stadsutvecklingsområden, andel (%)	52	45	50	0

Under 2023 har mycket fokus och stor del av avdelningens resurser lagts på arbetet med att ta fram detaljplaner för ny verksamhetsmark och planarbete kopplat till ny järnväg. Detaljplaner som antagits under året innehåller bland annat idrottsområde, mottagningsstation, skola, förskola och LSS. I större planer för bostäder, såsom Viskabholm, Pulsen och Tokarpsberg, har mycket arbete lagts ned för att hitta finansieringslösningar för utbyggnad av allmän platsmark, samt lösa ansvarsfrågor mellan Borås Stad och exploatörer. Dessa detaljplaner omfattar 800-900 bostäder.

2.3.3 Egen organisation

2.3.3.1 Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmått	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang, HME	90	-	95	78
Attraktiv arbetsgivare, andel (%) medarbetare som rekommenderar Borås Stad som arbetsgivare	92	-	95	76
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	4	10	10	10
Avgångsindex	87	84	80	71
Framtagna strukturskisser, antal		1	1	0

Med anledning av genomförd omorganisation är siffrorna inte jämförbara över åren. Utfallen för 2023 är de första som ny organisation.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) och Attraktiv arbetsgivare:

Förvaltningen har efter genomförd omorganisation arbetat med såväl arbetsätt som kultur. Det har bland annat innefattat att förtydliga roller och uppdrag för att underlätta samarbetet framåt samt aktiviteter för att skapa trivsel och stolthet. Utfallet för dessa två index visar att arbete kvarstår.

I och med den nya organisationen har målen inte upplevts helt tydliga. Att ledningsgruppen under året fått fem nya chefer kan påverka upplevelsen av att mål inte följs upp och utvärderas på ett bra sätt. Tillsammans med fackliga parter har prioriterade förbättringsområden tagits fram, såsom samarbete mellan avdelningar samt uppföljning och utvärdering av arbetsplatsens mål.

Avgångsindex:

I samband med att medarbetare slutar på förvaltningen håller HR-chef ett avgångssamtal i syfte att fånga upplevelsen av förvaltningen som arbetsgivare. Förvaltningens mål är att de medarbetare som lämnar gör det av andra anledningar än att man är missnöjd med förvaltningen som arbetsgivare. Svaren under samtalet ger ett värde på en skala. Värdet för året är lägre än tidigare då ett fåtal valt att lämna förvaltningen på grund av missnöje efter genomförd omorganisation; majoriteten har gjort det av privata skäl och pendlning.

2.4 Jämställdhetsperspektivet

Förvaltningen har fortsatt att implementera olika typer av statistisk data i Kartportalen som går att nyttja i frågeställningen kring jämställdhet i olika områden. Bland annat socioekonomisk information kopplat till statistikområden såsom sysselsättning, åldersfördelning och bostadsbestånd, kan samköras med andel kvinnor/män per område. Detta möjliggör att se vilken typ av boendeform som är störst. Civilstånd och fordon som också kan samköras med fördelning av antalet män/kvinnor per område.

För att nå fler målgrupper och ta del av fler synpunkter i planprocessen arbetar planenheten med att förnya och bredda kommunikationsarbetet. Sidorna på boras.se som relaterar till planarbeten har uppdaterats med mer information och boråsarna har uppmanats att prenumerera på olika områden/planer för att få mailutskick när ny information publiceras. Annonsering via sociala medier ses numera som en självklarhet. Under 2023 har planenheten också aktivt arbetat för att ha informationsmöten i ett tidigt skede för att skapa ett intresse och möjlighet till både inspel och insyn i arbetet.

Förvaltningen har per december 2023 en relativt jämn fördelning när det gäller kvinnor och män, 55 % kvinnor och 45 % män. Fördelningen är olika inom yrkeskategorierna, till exempel består de administrativa funktionerna i huvudsak av kvinnor medan arkitekt- och ingenjörssidan har jämnats ut över tid. Förvaltningens chefer följer samma struktur som förvaltningen som helhet, med 60 % kvinnor och 40 % män.

Lika rättigheter och möjligheter har följts på arbetsplatsträffar enligt SAM-kalendern. Det handlar om att skapa öppenhet, tolerans och mångfald där kunskap och ökad medvetenhet ska förhindra diskriminering och kränkande särbehandling.

3 Uppdrag och indikatorer som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd

3.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2023	Kommentar/Analys
Staden ska ta fram ett samlat styrdokument för hållbart byggande, som även innefattar träbyggande.	 Delvis genomfört	I samverkan med projektet <i>Klimatneutrala Borås</i> har arbete påbörjats med framtagande av underlag till budgetuppdraget kring de nya riktlinjerna för hållbart byggande. Samhällsbyggnadsnämnden bedömer att uppdraget kommer att slutföras under 2024.
Borås Stad ska utreda hur fordonstrafik kan flyttas bort från högskolans område, så att Akademiplatsen kan bli ett studenttorg som förbättrar Borås studentliv.	 Genomfört	Samhällsbyggnadsnämnden beslutade på nämndsammanträdet i december att överlämna framtaget trafik-PM till Kommunstyrelsen och därmed anses nämndens del av uppdraget vara genomfört. Samhällsbyggnadsnämnden anser att Akademiplatsen bör ses över vad gäller dess utformning. I ett strategiskt perspektiv med ny trafikplan behöver framtida möjligheter att begränsa motorfordonstrafiken i området utredas.
Möjligheten att låta Viskans park fortsätta mot Sandared, Dalsjöfors, Viskafors och Fristad ska utredas.	 Genomfört	Samhällsbyggnadsnämnden fick i december grundlig information om budgetuppdraget. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade på nämndsammanträdet i januari 2024 att godkänna redovisningen av uppdraget och översända rapporten till Kommunstyrelsen. Därmed anses nämndens del av uppdraget vara genomfört.
Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda utomhusbad på Boda så att möjligheten finns i detaljplan.	 Genomfört	Samhällsbyggnadsnämnden beslutade på nämndsammanträdet i december att godkänna detaljplanen för Hässleholmen, del av Hässleholmen 3:1 med flera (Bodavallen) och överlämna den till Kommunfullmäktige för antagande. I detaljplanen är byggrätten tilltagen för att även möjliggöra eventuella framtida behov som inte är kända idag. Därmed anses uppdraget vara genomfört.

4 Samarbetsuppdrag

Nämnden har etablerat ett systematiskt arbetssätt för att leverera gentemot samarbetsuppdraget i form av strukturskisser. Arbetet syftar till att öka dialogen, samsynen och samverkan mellan stadens nämnder och bolag - men även mellan staden, näringslivet, föreningslivet och boråsarna, i den fysiska planeringen på nivån mellan den översiktliga och den detaljerade planeringen.

Fokus för arbetet under 2023 har varit Strukturskiss Sydväst, i syfte att bistå med målbilder för stadsutvecklingen längs med den nya järnvägens dragning in till ett förstärkt Borås C. En kartbaserad enkät för boråsarna har genomförts och förvaltningsöverskridande arbetsgrupper har fördjupat sig i knäckfrågor som underlag till ett första utkast av strukturskissen.

Nämnden har även fortsatt det processbaserade verksamhetsutvecklingsarbetet med den fastställda definitionen och kartläggningen av samhällsbyggnadsprocessen. Den gemensamma grafiska guide som Strategiska gruppen har antagit har publicerats och spridits. En gemensam kommunikationsstrategi för de samhällsbyggande förvaltningarna har påbörjats, för förbättrad och mer sammanhållen kommunikation i samhällsbyggnadsprocessen.

5 Resurser

5.1 Nämndens verksamhet 1

5.1.1 Resultat

5.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Statsbidrag	0	63	0	0	0
Avgifter och övriga intäkter	50 227	53 186	38 070	28 594	-9 476
Summa intäkter	50 227	53 249	38 070	28 594	-9 476
Personal	-49 533	-53 157	-53 418	-49 571	3 847
Lokaler	-2 705	-2 783	-2 675	-2 865	-190
Material och tjänster	-21 030	-23 679	-12 177	-19 703	-7 526
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-73 269	-79 619	-68 270	-72 139	-3 869
Buffert (endast i budget)	0	0	-300	0	300
Nettokostnader	-23 041	-26 371	-30 500	-43 544	-13 044
Kommunbidrag	23 600	24 150	30 500	30 500	
Resultat jämfört med kommunbidrag	558	-2 221	0	-13 044	-13 044
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat		0	-1 300	-1 240	-60
Godkända "öronmärkta" projekt		0	0	0	0
Resultat jämfört med tillgängliga medel	558	-2 221	-1 300	-11 804	-13 104
Akkumulerat resultat		20 109			

5.1.1.2 Resultatanalys

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett negativt resultat om 13 044 tkr, att ställa i relation till senast

lämnade prognos om ett underskott på 13 000 tkr. Resultatet avviker därmed med 0,3%.

Under 2023 har nämndens intäkter uppgått till 28 594 tkr. Utav dessa är 80% från externa kunder. Mellan avdelningarna skiljer sig fördelningen mellan interna och externa där Geodataavdelningen erhållit 37 % sina intäkter från externt håll. Motsvarande andel för bygglov är 91% och för planenheten hela 97%. Totalt blev intäkterna knappt 9 500 tkr lägre än budgeterat då byggkonjunkturen tvärstannade några månader in i 2023, varav bygglovsenheten står för ett tapp om cirka 7 300 tkr motsvarande 41% av budget. Planverksamhetens intäkter har haft relativt låg konjunkturpåverkan och landade knappt 900 tkr lägre än budget.

Under 2023 har nämndens kostnader uppgått till 72 139 tkr. Utav dessa är 50 000 tkr (69%) direkta personalkostnader såsom lön och arbetsgivaravgifter. Indirekta personalkostnader såsom leasing och abonnemang för mobiltelefon, dator och arbetsfordon samt lokalhyra uppgår till ytterligare nästan 6 000 tkr (7%). IT-relaterade kostnader för system, underhåll samt viss utrustning uppgår till 4 000 tkr (6%). Kostnadsfördelningen håller sig relativt jämn över de senaste åren och visar tydligt på att Samhällsbyggnadsnämnden är personalkostnadsintensiv jämfört med andra nämnder. Som jämförelse ligger utbildningsnämndernas personalkostnadsandelar mellan 60-67%.

De stora verksamhetsrelaterade kostnaderna är framförallt konsulttjänster av olika slag inom planverksamheten som uppgår till 7 400 tkr, varav en del är vidarefakturerade till externa exploatörer. För bygglovsverksamheten noteras större poster som kundförluster (675 tkr), återbetalning av ej nyttjade bygglov (485 tkr) samt kostnader för bygglovsgranskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Miljöförvaltningen (600 tkr). För Geodataavdelningen är det främst laserscanning om 1 240 tkr som sticker ut, vilket täcks av nämndens ackumulerade överskott enligt tidigare beslut. Miljö-och klimatavdelningen har en större post om 400 tkr för skyfallsutredningar kopplade till Viskans Park.

En åtgärdsplan för användning av bufferten för att täcka underskott på planenheten beslutades av Samhällsbyggnadsnämnden på sammanträdet i maj. Då nämnden befarade underskott i verksamheten utarbetades en handlingsplan för att uppnå budgetbalans. Förvaltningen ålades åtgärder som att inte tillsätta vakanta tjänster, omfördela tjänster samt vara återhållsamma med inköp. Nämndens studieresa minskades i omfattning. En ytterligare åtgärd som föreslogs var att avsluta avtal med externa plankonsulter vilket förutsatte en omprioritering av kommunala planer. Vidare föreslogs att nämnden skulle avbryta beställningar av utredningar inom ramen för framtagande av planprogram och detaljplaner på kommunal mark. Åtgärdspaketet hade kunnat orsaka långvariga effekter och därmed önskade nämnden återkoppling från Kommunstyrelsen. I juni beslutade Kommunstyrelsen att Samhällsbyggnadsnämnden skulle avvakta med att genomföra sina beskrivna åtgärder.

Då nämnden blivit ombedd att inte genomföra besparingsåtgärder för kommunalt planarbete, sparat in närmare fyra miljoner kronor genom aktiv vakanshållning och omfördelning av tjänster samt inte kunnat påverka det drastiska intäktstappet för bygglov och mätning föreslår nämnden att årets resultat undantas från nämndens ackumulerade resultat och därmed skrivs av i bokslutet.

5.1.2 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Politisk verksamhet					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	-1 501	-1 739	-1 875	-1 868	7
Nettokostnad	-1 501	-1 739	-1 875	-1 868	7
Förvaltningsgemensamt					
Intäkt	44	107	45	40	-5
Kostnad	-3 859	-3 889	-4 365	-4 015	350
Nettokostnad	-3 815	-3 782	-4 320	-3 975	345

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
HR-funktionen					
Intäkt			0	0	0
Kostnad			-1 526	-1 519	7
Nettokostnad			-1 526	-1 519	7
Ekonomifunktionen					
Intäkt	0	0	0	50	50
Kostnad	-10 128	-9 223	-8 867	-8 295	572
Nettokostnad	-10 128	-9 223	-8 867	-8 245	622
Plan- och bygglovsavdelningen					
Intäkt	31 511	34 269	29 725	21 523	-8 202
Kostnad	-32 738	-39 213	-31 395	-36 685	-5 290
Nettokostnad	-1 227	-4 944	-1 670	-15 162	-13 492
Geodataavdelningen					
Intäkt	9 574	9 580	8 300	6 979	-1 321
Kostnad	-16 669	-16 806	-16 620	-16 843	-223
Nettokostnad	-7 095	-7 226	-8 320	-9 864	-1 544
Miljö- och klimatavdelningen					
Intäkt			0	2	2
Kostnad			-3 622	-2 913	709
Nettokostnad			-3 622	-2 911	711
Lantmäteriavdelningen					
Intäkt	9 098	9 292			
Kostnad	-8 374	-8 749			
Nettokostnad	724	543			
Buffert					
Intäkt			0		0
Kostnad			-300		300
Nettokostnad			-300		300
Totalt					
Intäkt	50 227	53 248	38 070	28 594	-9 476
Kostnad	-73 269	-79 619	-68 570	-72 138	-3 568
Nettokostnad	-23 042	-26 371	-30 500	-43 544	-13 044

Politisk verksamhet (resultat +7 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Inga väsentliga budgetavvikelser.

Åtgärder

På grund av den sviktande konjunkturutvecklingen valde nämnden att minska omfattningen på sin studieresa från två dagar med övernattning till en heldag. Målpunkt för besöket justerades från Malmö/Köpenhamn till Göteborg.

Förvaltningsgemensamt (resultat +345 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Överskottet förklaras av att nämndens buffert (300 tkr) bokförs förvaltningsgemensamt. Bufferten är använd utifrån beslutad åtgärdsplan genom motsvarande underskott på andra ansvar.

Åtgärder

Bufferten ianspråktagen utifrån beslutad åtgärdsplan.

HR-funktionen (resultat +7 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Inga väsentliga budgetavvikelser.

Åtgärder

Avdelningen har inte vidtagit några åtgärder.

Ekonomifunktionen (resultat +622 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Personalkostnaderna blev knappt 500 tkr lägre än budget då vakanser ej ersatts.

Åtgärder

På grund av den sviktande konjunkturutvecklingen har avdelningen valt att inte återbesätta en vakans som uppstått, inte heller en planerad föräldraledighet.

Plan- och bygglovsavdelningen (resultat -13 492 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Intäkterna avviker negativt från budgeten med cirka 8 200 tkr på grund av färre antal inkomna bygglov under perioden.

Kostnaderna är högre än de budgeterade med cirka 5 200 tkr. Detta beror främst på konsultkostnader i samband med utredningar i detaljplaner. Delar av kostnaden faktureras vidare till externa exploatörer via plankostnadsavtal medan vissa planer delas mellan extern exploatör och kommunen. Kostnader för arbete med detaljplaner på kommunal mark bekostas av Plan- och bygglovsavdelningen till dess ett eventuellt bygglov kan faktureras. Under 2023 var ungefär två tredjedelar av detaljplanerna i produktionsplanen på kommunal mark.

Åtgärder

Mot bakgrund av uteblivna intäkter har avdelningen valt att inte återbesätta fyra vakanser på planenheten som uppstått. Personalresurser har istället flyttats över från bygglovsenheten till planenheten. Vidare har föräldraledigheter och sjukskrivningar vakanshållits, samt planerade upphandlingar av plankonsulter avbrutits.

Geodataavdelningen (resultat -1 544 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Avdelningen har använt 1 240 tkr av nämndens ackumulerade resultat för att genomföra flygburen laser-scanning och en 3D-byggnadsmodell över valda delar av kommunens yta. Syftet var att uppdatera det topografiska underlag som ligger till grund för flera av avdelningens kartprodukter och tjänster inom samhällsbyggnadsprocessen.

Under 2023 har en intäktsavvikelse på drygt -1 300 tkr uppstått. De minskade intäkterna beror på ett kraftigt minskat ärendeflöde av bygglov som direkt påverkar såväl antalet utförda mätuppdrag som antalet producerade bygglovskartor.

Åtgärder

Mot bakgrund av uteblivna intäkter har avdelningen valt att inte återbesätta tre vakanser som uppstått.

Miljö- och klimatavdelningen (resultat +711 tkr)

Väsentliga budgetavvikelser

Personalkostnader blev drygt 800 tkr lägre än budget då vakanser och sjukskrivningar ej ersatts.

Åtgärder

På grund av den sviktande konjunkturutvecklingen har avdelningen valt att inte återbesätta de två vakanser som uppstått och inte heller ersatt sjukskrivning.

5.1.3 Riktade stats- och EU-bidrag

Tkr

Bidragsgivare	Ändamål	Totalt beviljat bidrag	Redovisat bidrag under 2023
Summa			

Samhällsbyggnadsnämnden hade inga riktade stats-och EU-bidrag under 2023.

6 Arbetsgivarpolitik

Arbetsplatskultur

Som ny organisation har fokus under 2023 varit att tydliggöra nya uppdrag och roller samt att stärka den gemensamma arbetsplatskulturen. Syftet har varit att stärka vi-känslan och ha medarbetare som trivs på sin arbetsplats. Medarbetarna har lärt känna varandra och varandras verksamheter genom aktiviteter som tagits fram med hjälp av friskvårdsguppen och tillitsgruppen på förvaltningen. Året startade med en gemensam kick-off och därefter följde månadsvisa stormöten där hela förvaltningen samlades. Stormötena har använts till att presentera respektive verksamhet i syfte att få större förståelse för varandras roller och uppdrag kopplat till samhällsbyggnadsprocessen. Vid två tillfällen har förvaltningen också samlats för heldagar med fokus på arbetsrelaterad gemenskap och för att förbättra samarbetet framåt. Avdelningarna har också bjudit in till Öppet hus på respektive avdelning och möjlighet för skuggning har erbjudits och samordnats av tillitsgruppen.

Kompetensförsörjning

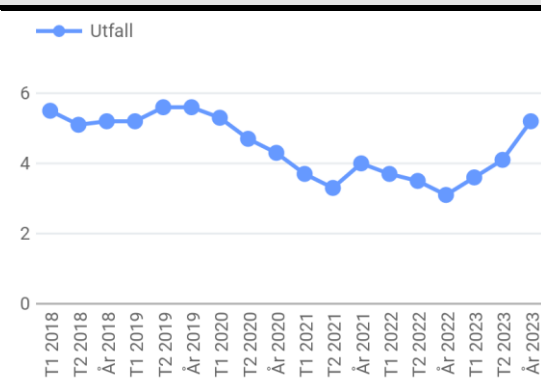
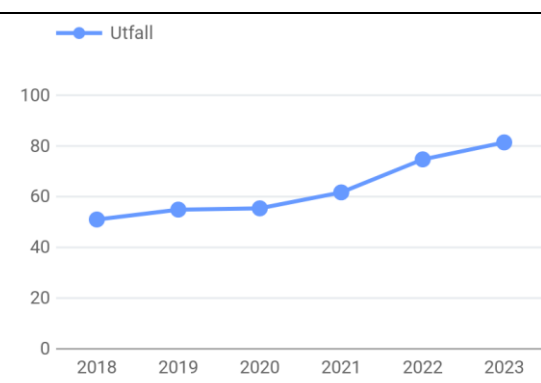
Förvaltningen har under året ställts inför en stor utmaning i och med konjunkturedgången med ett minskat ärendeflöde som följd. En aktiv vakansprövning har därför bedrivits där möjligheten till kompetensväxling inom förvaltningen setts som ett första alternativ för att säkra upp rätt kompetens. Kompetensväxlingsmöjligheten har lett till att förvaltningen inte har behövt hamna i ett läge där arbetsbrist konstaterats.

Även om förvaltningen i nuläget inte ser ett behov av extern rekrytering behöver det goda ryktet upprätthållas för att stå redo när konjunkturen vänder. Förvaltningen behöver marknadsföra sig som en attraktiv arbetsgivare som på sikt lockar till sig nya medarbetare. Samtidigt behöver förvaltningen också se till att befintlig personal känner hög trivsel och stolthet över att arbeta hos oss. Som en del av stadens övergripande strategiska arbete med arbetsgivarvarumärket har förvaltningen påbörjat arbetet med de samhällsbyggande förvaltningarnas karriärsidor på Borås Stads hemsida. Sidorna visar upp medarbetare från olika yrkesgrupper och medarbetarna får också berätta vad som är det bästa med just deras arbete.

Då ett flertal av medarbetarna är bosatta utanför Borås med omnejd har ett sätt att behålla medarbetare varit att fortsätta med ett flexibelt upplägg avseende distansarbete. Andra arbetsgivare har valt att i större omfattning återgå till mer fysisk närvaro på kontoret. Förvaltningen använder dock erbjudandet av distansarbete när verksamheten tillåter som en del av förvaltningens sätt att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning och kommer att vara så även framöver. Genom att underlätta för att kunna kombinera arbetsliv med fritid skapas ett hållbart arbetsliv. Under året har dock en del möten prioriterats som fysiska möten för att underlätta att lära känna varandra och förbättra samarbetet framåt.

Sett till åldersstruktur och kommande pensionsavgångar syns inget behov av särskilda åtgärder för att säkra upp kompetens. Inte heller personalomsättningen de senaste åren föranleder några särskilda åtgärder. På medellång och lång sikt är det sannolikt att förvaltningen behöver förstärkas med anledning av förändrade behov kopplat till kommande större stadsutvecklingsprojekt. På längre sikt ser förvaltningen utmaningar kopplat till kompetensförsörjning där man inte bara konkurrerar med Göteborg och andra kommuner, utan även med myndigheter och den privata marknaden. I jämförelse skiljer det sig åt inom vissa yrkesgrupper när det kommer till lönenivåer och förmåner.

6.1 Indikatorer

Indikatorer	
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall År 2021 4</p> <p>Utfall År 2022 3,1</p> <p>Utfall År 2023 5,2</p>	
<p>Analys</p> <p>Andel sjukfrånvaro är högre än vid senaste mättilfället. Då förvaltningen genomgått en större organisationsförändring är siffrorna dock inte jämförbara över åren.</p> <p>Sjukfrånvaron är fortsatt relativt låg och aktuellt sjuktal handlar främst om långtidssjukskrivningar kopplade till icke arbetsrelaterad ohälsa.</p> <p>Med anledning av genomförd organisationsförändring och den kulturresa som förvaltningen påbörjade under året har fysiska möten prioriterats vilket påverkade flexibiliteten i upplägget med distansarbete.</p> <p>Förvaltningen bedriver aktivt rehabiliteringsarbete för att identifiera på vilket sätt arbetsgivaren kan möjliggöra för tidig återgång i arbete. Bland annat nyttjas företagshälsovården för tidiga insatser och kommer göra så även fortsättningsvis som ett led i att hålla sjukfrånvaron på en låg nivå.</p>	
<p>Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</p> <p>Utfall År 2021 61,7</p> <p>Utfall År 2022 74,7</p> <p>Utfall År 2023 81,4</p>	
<p>Analys</p> <p>Andelen anställda som utnyttjar friskvårdsbidraget har ökat ytterligare. Under 2022 var Samhällsbyggnadsförvaltningen den förvaltning som bäst nyttjade friskvårdsbidraget i Borås Stad; för 2023 hamnar förvaltningen på en hedrande andraplats. Förvaltningen har aktivt uppmuntrat och påmint medarbetarna om att utnyttja friskvårdsbidraget, vilket har gett resultat.</p>	